

บทที่ 1

บทนำ

หลักการและเหตุผล

คณะกรรมการบัญชีศัพท์ของสมาคมนักบัญชีและผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทย ได้ให้คำจำกัดความคำว่า การบัญชี ว่า “ศิลปะของการเก็บรวบรวม บันทึก จำแนก และทำสรุปข้อมูลอันเกี่ยวกับ เหตุการณ์ทางเศรษฐกิจในรูปตัวเงิน ผลงานขั้นสุดท้ายของการบัญชีคือ การให้ข้อมูลทางการเงินซึ่งเป็นประโยชน์แก่นบุคคลหลายฝ่าย และผู้ที่สนใจในกิจกรรมของกิจการ”¹ ทั้งนี้การประกอบธุรกิจไม่ว่าจะเป็นธุรกิจขนาดเล็ก ขนาดกลาง หรือธุรกิจขนาดใหญ่ หรือไม่ว่าจะเป็นการดำเนินธุรกิจในรูปแบบของบริษัท ห้างหุ้นส่วน หรือบุคคลธรรมดา มีความจำเป็นจะต้องมีการจัดทำบัญชีเพื่อให้ได้ข้อมูลที่มีประโยชน์ตรงกับความต้องการของผู้ใช้ ผู้ใช้ข้อมูลทางการเงินบัญชีมีอยู่ 2 กลุ่มด้วยกัน คือ บุคคลภายนอกและภายในกิจการเอง บุคคลภายนอกได้แก่ ผู้ถือหุ้น นักลงทุนหรือผู้สนใจลงทุน เจ้าหนี้เงินกู้ หน่วยงานของรัฐบาล ลูกค้า ผู้ขายสินค้า คู่แข่ง สหภาพแรงงาน และผู้สนใจทั่วไป บุคคลภายใน ได้แก่ ผู้บริหาร และเจ้าของกิจการ

พระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543 มีการประกาศเมื่อวันที่ 10 สิงหาคม 2543 เพื่อให้การจัดทำบัญชีเป็นไปตามมาตรฐานเดียวกัน มีการกำหนดหน้าที่และความรับผิดชอบของผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชี และผู้ทำบัญชีไว้อย่างชัดเจน ตลอดจนการกำหนดให้ผู้ทำบัญชีต้องมีคุณสมบัติขั้นต่ำตามกรมทะเบียนการค้ากำหนด ซึ่งย่อมส่งผลกระทบต่อธุรกิจ และสำนักงานบัญชีในฐานะที่ให้บริการบริการการจัดทำบัญชีแก่ธุรกิจ เมื่อมีการกำหนดเรื่องการบัญชีในกฎหมายแล้วภาระดังกล่าวเป็นหน้าที่ของฝ่ายบริหารในการดูแลการจัดทำบัญชีให้เป็นไปตามบทบัญญัติ กิจการขนาดกลางและขนาดเล็กจะนิยมใช้บริการของสำนักงานบัญชีภายนอก การจ้างพนักงานบัญชีซึ่งเป็นบุคคลภายนอกเข้ามาทำงานด้านบัญชีนั้นเป็นเรื่องยุ่งยากและนักบัญชีส่วนใหญ่นิยมไปทำงานในองค์การขนาดใหญ่ที่มีชื่อเสียง และให้ค่าตอบแทนสูง ผู้ประกอบการขนาดกลาง และขนาดเล็กจึงไม่สามารถจ้าง

¹ สมาคมนักบัญชีและผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทย, ศัพท์บัญชี (กรุงเทพฯ : บริษัท ที เอ วิพิจ จำกัด, 2538), หน้า 4.

นักบัญชีได้ตรงกับความต้องการ ดังนั้นการใช้บริการของสำนักงานบัญชีจึงได้รับความนิยมมากกว่า² อีกทั้งสำนักงานบัญชียังสามารถให้บริการด้านอื่น ๆ ที่ธุรกิจต้องการด้วย เช่น การวางระบบบัญชี การให้คำปรึกษาด้านภาษีอากร การจดทะเบียนจัดตั้งกิจการ การตรวจบัญชี การตรวจสอบภายใน และการให้บริการการปรึกษาของสำนักงานบัญชีจะมากกว่าการจ้างพนักงานบัญชีของกิจการเอง ซึ่งทำให้กิจการได้รับความนิยม

จากรายงานของสำนักงานทะเบียนการค้าจังหวัดลำปาง ปรากฏว่าจังหวัดลำปางมีผู้ประกอบการธุรกิจจำนวน 1,938 ราย จึงทำให้เกิดสำนักงานบัญชีขึ้นเพื่อรองรับกับความต้องการของธุรกิจ ในปัจจุบันจังหวัดลำปางมีสำนักงานบัญชีจำนวน 16 แห่ง (ที่มาของข้อมูล จากรายงานของสำนักงานทะเบียนการค้าจังหวัดลำปาง ณ วันที่ 9 ตุลาคม พ.ศ. 2544) การให้บริการของสำนักงานบัญชีในการจัดทำบัญชีส่วนใหญ่มักเป็นการให้บริการแก่ธุรกิจขนาดกลาง และขนาดเล็ก ซึ่งขาดบุคลากรด้านบัญชี ในขณะที่ตัวธุรกิจบางแห่งยังไม่เข้าใจถึงลักษณะความสำคัญของเอกสารทางบัญชี การจัดทำบัญชี แต่พระราชบัญญัติการบัญชีได้กำหนดถึงความรับผิดชอบของผู้ทำบัญชี ฉะนั้นผู้ศึกษาจึงสนใจที่จะศึกษาลักษณะการดำเนินการในการให้บริการของสำนักงานบัญชีในอำเภอเมือง จังหวัดลำปาง รวมถึงปัญหาการให้บริการการจัดทำบัญชีของสำนักงานบัญชีในอำเภอเมือง จังหวัดลำปางด้วย เพื่อให้ทราบถึงปัญหาของสำนักงานบัญชีในการให้บริการจัดทำบัญชี รวมทั้งเป็นประโยชน์กับผู้ประกอบการสำนักงานบัญชีที่ใช้ข้อมูลเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนา และทำการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น ตลอดจนสามารถใช้เป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจของผู้ที่จะใช้บริการของสำนักงานบัญชีอีกด้วย

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. ศึกษาลักษณะการดำเนินการให้บริการของสำนักงานบัญชีในอำเภอเมือง จังหวัดลำปาง
2. เพื่อศึกษาถึงปัญหาการให้บริการการจัดทำบัญชีของสำนักงานบัญชีในอำเภอเมือง จังหวัดลำปาง

² นันทา ส่งสวัสดิ์, การดำเนินงานของสำนักงานบัญชี ในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ (เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2540), หน้า 1.

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการศึกษา

1. ทราบถึงปัญหาการให้บริการการจัดทำบัญชีของสำนักงานบัญชีในอำเภอเมือง จังหวัดลำปาง
2. ได้แนวทางในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นจากการให้บริการการจัดทำบัญชีของสำนักงานบัญชีในอำเภอเมือง จังหวัดลำปาง